

Прѣзъ врѣме на турското владичество тукъ се повдигнала богатата гръцка община съ прочуто училище, дѣто се учили и много българи. Тая община се крѣпила съ български прѣселенци отъ околността. Едва въ най-ново врѣме се запазило малко българско общество (неогръчено¹⁾). Въ послѣднитѣ години съ икономическия назадъкъ на градеца пропада и се разпилява и гръцката община въ него.

Много по-силно и по-компактно е гръцкото население въ Халкидика. Отъ единия до другия край на тоя македонски полуостровъ се слуша сега гръцка рѣчь. Центръ тукъ е околийскитѣ градецъ *Полигери*, населенъ само съ гръци. Въ центра на полуострова се намиратъ малкитѣ паланки *Василикия*, *Галища* и *Леригово*, сѣщо населени съ чисти гръци. Коняритѣ образуватъ острови всрѣдъ гръцко население и както по другитѣ мѣста, постоянно се стѣсняватъ. Само въ източния крачулъ на Халкидика, въ Св. Гора, населението е смѣсено. Тукъ наистина гръцкитѣ манастири сѣ по число повече отъ всички други, но гръцкото монашеско население състави не повече отъ половина на цѣлото светогорско отшелничество. Полуостровътъ Лонгосъ е повечето имотъ на светогорски манастири, затуй има само двѣ гръцки села, а осталата частъ е раздѣлена между метоси. Полуостровътъ Касандра е по-населенъ. Отѣмъ сѣверния му край се начеватъ пакъ метоси, които залавятъ плодородната приморска равнина *Каламария* и доближаватъ до българското островче въ долината на р. Василикия.

Населението на Халкидическия Полуостровъ е прѣтърпѣло такива промѣни отъ дохождането на славѣнитѣ, каквито и земитѣ около Бушиница. Славѣнитѣ заварили тукъ гръцко население, което не могли окончателно да удавятъ. Споредъ изслѣдванята на Фалмерайера западнитѣ краища на полуострова останали гръцки прѣзъ срѣднитѣ вѣкове. Кѣмъ това ни насочва и гръцката топография на мѣстото. Източната половина била пославѣнена.²⁾ Прѣзъ срѣднитѣ вѣкове тия мѣста оставали всѣкога подъ гръцкото духовно влияние и се погръчвали. Турската власть заварила още значително българско население и погръчанъето се продължавало до началото на XIX. в. Пжтувачътъ Белонъ посѣтилъ прѣзъ 1549 год. рудоконната мѣстность *Маденохория* въ източната планинска частъ на полуострова и заварилъ българско население тамъ.³⁾ Споредъ достовѣрни свѣдѣния, събрани отъ хилендарски монаси, до половината

¹⁾ *** Пжтуване по долинитѣ на Струма, Места и Бръгалница. Сб. М. XI. 213.

²⁾ Fallmerayer, Fragmente II. 163; Дриновъ, Заселение, 166—167.

³⁾ Fallmerayer, Fragmente II. 165.